

Briselē, 13.11.2018.
COM(2018) 740 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Direktīvas 2014/53/ES (Radio iekārtu direktīva) darbību

SATURS

1.	Ievads.....	2
2.	Labāka pāreja un saskaņotība	4
2.1.	Darbseminārs	4
2.2.	Vadlīnijas par piemērošanas datumu saistībā ar jaunajām elektrotehnikas nozares direktīvām.....	5
2.3.	RID ceļvedis	5
3.	Darbība	6
3.1.	Transponēšanas pasākumu paziņošana	6
3.2.	Piemērošana EEZ un EBTA valstīs.....	6
3.3.	Atbilstības novērtējums.....	7
3.4.	Tirgus uzraudzība (atbilstība un labāka sadarbība).....	8
3.5.	Komiteja (TCAM)	10
4.	Saskaņotie standarti	11
4.1.	Saskaņoto standartu mērķis.....	11
4.2.	Saskaņoto standartu sagatavošana.....	12
4.3.	Galvenie pasākumi, ko Komisija veica, lai atrisinātu šīs problēmas.....	13
4.4.	Īpaši gadījumi un risinājumi.....	14
4.4.1.	WiFi standarts (EN 301 893).....	14
4.4.2.	Saskaņotie standarti, kas neietvēra uztvērēja veiktspējas parametru specifikācijas.....	15
4.5.	RID saskaņoto standartu statuss	15
5.	Prasības.....	16
5.1.	Prasības, kas noteiktas, pamatojoties uz jauno pieeju.....	16
5.2.	Komisijai piešķirtās pilnvaras pieņemt deleģētos un īstenošanas aktus.....	16
5.2.1.	Direktīvas 3. panta 3. punkts (papildu pamatprasības) un 4. pants (radioiekārtu un programmatūras kombinācijas)	16
5.2.2.	Direktīvas 5. pants (reģistrācija).....	20
5.2.3.	Citi noteikumi	20
5.3.	Nevajadzīgu administratīvo pienākumu un neskaidrību likvidēšana	20
6.	Secinājums.....	22
	Pielikums	25
	Ar RID ieviestās izmaiņas.....	25

1. Ievads

Mašīnbūves rūpniecībai ir stratēģiska nozīme Eiropas ekonomikā. Tā nodrošina aptuveni 30 % no ES ražošanas pievienotās vērtības un sniedz tehnoloģiskus risinājumus, kas ir aktuāli ES galvenajiem politikas virzieniem. Videi nekaitīgs, inovatīvs un intelektuālais elektriskais un mehāniskais aprīkojums nodrošina vairāk un labākas darbvietas visā ekonomikā, kā arī tīrākus, efektīvākus un konkurētspējīgākus produktus un pakalpojumus. Mašīnbūves rūpniecība ir ļoti svarīga pamatnozare citām rūpniecības nozarēm un nodrošina ražošanas līdzekļus un pakalpojumus, kā arī starpproduktus un starppakalpojumus visām ekonomikas nozarēm.

Viens no galvenajiem Eiropas Savienības (ES) tiesību instrumentiem elektriskās un elektroniskās inženierijas nozarēs ir Radioiekārtu direktīva (RID)¹, kas nosaka tiesisko regulējumu radioiekārtu laišanai iekšējā tirgū un ar vairākiem izņēmumiem ir piemērojama produktiem, kuros izmanto radiofrekvenču spektru (radioiekārtas)². Tāpat elektriskās un elektroniskās inženierijas nozarēs ir piemērojami tādi instrumenti kā Zemsprieguma direktīva (Direktīva 2014/35/ES)³ un Elektromagnētiskās savietojamības direktīva (Direktīva 2014/30/ES)⁴.

Radioiekārtas, uz ko attiecas RID, neietilpst Direktīvas 2014/35/ES un Direktīvas 2014/30/ES darbības jomā⁵, tomēr tām ir jāatbilst minēto direktīvu pamatprasībām, jo šīs pamatprasības ir minētas RID 3. panta 1. punktā.

RID publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV) 2014. gada 22. maijā, tā stājās spēkā 2014. gada 11. jūnijā un ir piemērojama no 2016. gada 13. jūnija. Tā atcēla Radioiekārtu un telekomunikāciju termināla iekārtu direktīvu (Direktīvu 1999/5/EK)⁶. Direktīvā bija paredzēts viena gada pārejas periods, kas beidzās 2017. gada 12. jūnijā

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīva 2014/53/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/5/EK (OV L 153, 22.5.2014., 62. lpp.).

² Direktīvas 1. pantā ir noteikta direktīvas darbības joma, 2. pantā — definēts termins “radioiekārta”.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/35/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz tādu elektroiekārtu pieejamību tirgū, kas paredzētas lietošanai noteiktās sprieguma robežās (OV L 96, 29.3.2014., 357. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/30/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz elektromagnētisko savietojamību (OV L 96, 29.3.2014., 79. lpp.).

⁵ RID 1. panta 4. punkts nosaka, ka radioiekārtas, uz ko attiecas RID, neietilpst Direktīvas 2014/35/ES darbības jomā, un Direktīvas 2014/30/ES 2. panta 2. punkta a) apakšpunkts nosaka, ka Direktīva 2014/30/ES neattiecas uz radioiekārtām.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 9. marta Direktīva 1999/5/EK par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām un to atbilstības savstarpējo atzīšanu (OV L 91, 7.4.1999., 10. lpp.).

(48. pants). Pārejas posmā ražotājiem bija atļauts laist tirgū radioiekārtas, kas atbilst vai nu RID, vai ES tiesību aktiem, kuri bija piemērojami pirms 2016. gada 13. jūnija (piemēram, Direktīvai 1999/5/EK).

RID saskaņoja Direktīvu 1999/5/EK ar jauno tiesisko regulējumu⁷. Pārskatīšanā ņēma vērā nepieciešamību nodrošināt labāku tirgus uzraudzību, galvenokārt ražotājiem, importētājiem un izplatītājiem nosakot izsekojamības pienākumus. Tāpat ir paredzēta iespēja pieņemt deleģētos aktus, lai paredzētu to radioiekārtu kategoriju iepriekšēju reģistrāciju, kuru atbilstības līmenis ir zems. Vēl tika ieviestas tādas izmaiņas kā tikai uztveroša tīras radio skaņas un radio un televīzijas aprīkojuma iekļaušana darbības jomā, kā arī konkrētu administratīvo prasību vienkāršošana. Īss RID un Direktīvas 1999/5/EK salīdzinājums ir sniegts pielikumā.

Saskaņā ar RID Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus par konkrētiem jautājumiem. RID 44. panta 2. punktā ir noteikts, ka Komisijai tiek piešķirtas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus uz piecu gadu laikposmu no 2014. gada 11. jūnija un ka par pilnvaru deleģēšanu Komisijai ir jā sagatavo ziņojums ne vēlāk kā deviņus mēnešus pirms minētā piecu gadu laikposma beigām (tātad līdz 2018. gada 10. septembrim).

Turklāt saskaņā ar RID 47. panta 2. punktu Komisija pārskata direktīvas (t. i., RID) darbību un par to ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2018. gada 12. jūnijam un reizi piecos gados pēc tam.

RID 47. panta 2. punktā noteiktajā ziņojumā noteikti tiks ietverta informācija par īstenotajām vai plānotajām iniciatīvām saistībā ar deleģēto aktu izstrādi saskaņā ar RID, t. i., tajā būs arī informācija par jautājumiem, kas saistīti ar 44. panta 2. punktu. Turklāt 47. panta 2. punktā noteiktā ziņojuma iesniegšanas termiņš ir ļoti tuvu RID 44. panta 2. punktā noteiktā ziņojuma iesniegšanas termiņam.

Tādējādi šis ziņojums ir izstrādāts, lai pildītu gan RID 44. panta 2. punkta, gan 47. panta 2. punkta prasības. Saskaņā ar RID 47. panta 2. punktu šis ziņojums aptver jautājumus par RID transponēšanu un darbību, tostarp par attiecīgo standartu sagatavošanas gaitu⁸ un Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības komitejas (TCAM) darbībām⁹. Tāpat tajā ir sniegta informācija par jautājumiem, kas saistīti ar 47. panta 2. punkta a) apakšpunktu attiecībā uz saskaņotu sistēmu¹⁰, 47. panta 2. punkta d) apakšpunktu attiecībā

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Lēmums Nr. 768/2008/EK par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK (OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.).

⁸ Šā ziņojuma 4. iedaļa.

⁹ Šā ziņojuma 3.5. iedaļa.

¹⁰ Šā ziņojuma 2. un 3. iedaļa.

uz patērētāju tiesību aizsardzību¹¹, 47. panta 2. punkta e) apakšpunktu attiecībā uz kopējiem lādētājiem¹² un 47. panta 2. punkta f) apakšpunktu attiecībā uz e-marķējumiem¹³. Visbeidzot, saskaņā ar RID 44. panta 2. punktu šajā ziņojumā ir sniegta informācija un atjauninātas ziņas par pilnvaru deleģēšanu¹⁴.

Šis ir pirmais ziņojums, kas sagatavots saskaņā ar 47. panta 2. punktu gandrīz tikai vienu gadu pēc pārejas perioda beigām. Tādējādi ir pārāgri sniegt informāciju par visiem RID 47. panta 2. punktā uzskatītajiem aspektiem un kopumā izdarīt secinājumus par RID efektivitāti. Saskaņā ar RID 47. panta 2. punktu ziņojumu sagatavo reizi piecos gados, kas nozīmē, ka nākamo ziņojumu izstrādās un iesniegs 2023. gadā.

2. Labāka pāreja un saskaņotība

2.1. Darbseminārs

Sakarā ar RID ieviestajiem jaunajiem elementiem dalībvalstis un ieinteresētās personas uzdeva jautājumus par RID piemērojamību un konkrētu noteikumu interpretāciju, jo īpaši par direktīvas darbības jomu, tāpēc Komisija 2014. gada novembrī Briselē organizēja atklātu darbsemināru. Darbsemināra mērķis bija izskatīt ar RID transponēšanu saistītas problēmas un jautājumus, lai dalībvalstis būtu gatavas laikus un saskaņoti izstrādāt valstu transponēšanas pasākumus un lai ieinteresētās personas (piemēram, nozares dalībnieki un paziņotās struktūras) būtu gatavas konsekventi piemērot RID, pienākot tās piemērošanas datumam.

Uz darbsemināru ieradās daudz dalībnieku (aptuveni 100), galvenokārt no dalībvalstīm, EBTA¹⁵ valstīm, Eiropas standartizācijas organizācijām, nozaru asociācijām, paziņotajām struktūrām, patērētāju asociācijām utt. Pēc tam Komisijas tīmekļa vietnē publicēja “Jautājumu un atbilžu” dokumentu¹⁶.

---

¹¹ Šā ziņojuma 3.4. un 5.1. iedaļa.

¹² Šā ziņojuma 5.2.1. iedaļa.

¹³ Šā ziņojuma 5.3. iedaļa.

¹⁴ Šā ziņojuma 5.2. iedaļa.

¹⁵ Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁶

https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp?FormPrincipal:_idcl=FormPrincipal:_id1&FormPrincipal_SUBMIT=1&id=2c3f2fd2-7a1e-498b-b256-c7c85e96891a&javax.faces.ViewState=WXo%2B3DiKvC1sgfiJgWiFpwTJEIZCb7sHCA1Tg7Y4WroVCye3RKhZnoGa5AxXOt1iNR9YAQMn7hmkBcHBMzQVh6vbC225GAC2nNQAJ95%2B6qjnODVKE9YgTSrWWN5p7lXZP4NIUih%2Ft2Xjjfli4tplfoUI%2BqU%3D

2.2. Vadlīnijas par piemērošanas datumu saistībā ar jaunajām elektrotehnikas nozares direktīvām

Dalībvalstīm un ieinteresētajām personām bija nepieciešamas vadlīnijas, kurās detalizēti izskaidrota jauno elektrotehnikas nozares direktīvu (Direktīvas 2014/30/ES, Direktīvas 2014/35/ES un RID) piemērojamība saistībā ar produkta tirgū laišanas datumu. Reaģējot uz šo nepieciešamību, Komisijas dienesti sagatavoja šādas vadlīnijas, ko publicēja Komisijas tīmekļa vietnē¹⁷.

Dokumentā ir skaidrots, kura elektrotehnikas nozares direktīva ir piemērojama konkrētās situācijās, ņemot vērā produkta tirgū laišanas datumu, RID pārejas periodu, veco un jauno elektrotehnikas nozares direktīvu darbības jomu, kā arī šo direktīvu piemērošanas datumu.

2.3. RID ceļvedis

Komisijas tīmekļa vietnē¹⁸ 2017. gada maijā publicēja jauno RID ceļvedi. Šis ceļvedis ir paredzēts kā rokasgrāmata visām personām, ko tieši vai netieši skar RID. Tam būtu jāpalīdz interpretēt RID. Ceļvedis nav juridiski saistošs.

Ceļvedī ir skaidroti un precizēti daži no svarīgākajiem jautājumiem, kas saistīti ar RID piemērošanu, piemēram, darbības joma, pamatprasības, piemērojamās atbilstības novērtēšanas procedūras, daži konkrēti uzņēmēju pienākumi utt. To izstrādāja sadarbībā ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām (nozaru asociācijām, patērētāju asociācijām, paziņotajām struktūrām, Eiropas standartizācijas iestādēm).

Komisijas dienesti 2018. gada jūnijā publicēja atjaunotu ceļveža redakciju, ko apstiprināja arī Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības komiteja (*TCAM*)¹⁹ un kas ietver skaidrojumus par jautājumiem, kurus uzdeva pēc ceļveža pirmās redakcijas publicēšanas, un atjauninātas atsauces. Piemēram, ir precizēts, vai RID ir piemērojama radiomoduliem, sniegta atjaunināta informācija par RID piemērojamību droniem un ietverta atsauce uz papildu vadlīnijām par kombinētajām iekārtām²⁰.

---

¹⁷ http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/ec-support_en.

¹⁸ http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/red-directive_en.

¹⁹ Informāciju par *TCAM* sk. 3.5. iedaļā.

²⁰ Šīs papildu vadlīnijas attiecas uz elektrotehnikas nozares direktīvu piemērojamību produktiem, kas nav radioiekārtas (piemēram, sadzīves tehnikai), ja tie funkcionē kopā ar radioiekārtām, un elektriskām/elektroniskām iekārtām, kuras integrētas neelektriskos produktos vai savienotas ar tiem (piemēram, korpēm, mēbelēm utt.). Tās ir publicētas Komisijas tīmekļa vietnē

3. Darbība

3.1. Transponēšanas pasākumu paziņošana

RID 49. panta 1. punktā noteikts, ka dalībvalstis līdz 2016. gada 12. jūnijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas (t. i., RID) prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto pasākumu tekstu.

Līdz 2016. gada jūlijam savus transponēšanas pasākumus bija paziņojušas 14 dalībvalstis. Šajā sakarā Eiropas Komisija 2016. gada jūlijā nosūtīja oficiāla paziņojuma vēstules pārējām 14 dalībvalstīm, kuras nebija izpildījušas 49. panta 1. punktā noteikto. Līdz 2017. gada beigām visas dalībvalstis bija paziņojušas vienu vai vairākus valsts tiesību aktus, uz ko atsaucās kā uz valsts transponēšanas pasākumiem. Tādējādi RID ir transponēta visās dalībvalstīs un visas pārkāpuma lietas saistībā ar RID 49. panta 1. punktu ir slēgtas. Informācija par īstenotajām pārkāpuma procedūrām par katru dalībvalsti ir pieejama Komisijas datubāzē²¹.

Komisijas dienesti nesaņēma nekādas sūdzības par problēmām, kas RID novēlotas transponēšanas dēļ būtu radušās tādu radioiekārtu brīvā aprītē, kuras jau bija atbilstīgas RID.

3.2. Piemērošana EEZ un EBTA valstīs

RID ir piemērojama EEZ²² un EBTA²³ valstīs (Norvēģijā, Islandē un Lihtenšteinā), jo ar EEZ Apvienotās komitejas lēmumu²⁴ ir ietverta EEZ līgumā un pēc tam transponēta šo valstu tiesību aktos.

Šveice ir pielāgojusi savu valsts tiesību aktu²⁵, kas ir līdzvērtīgs RID. Tāpēc ir grozīta ES un Šveices Nolīguma par savstarpēju atzīšanu (kas stājās spēkā 2002. gada 1. jūnijā²⁶)

---

²¹ http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?lang_code=lv.

²² Eiropas Ekonomikas zona.

²³ Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

²⁴ EEZ APVIENOTĀS KOMITEJAS 2016. gada 29. aprīļa Lēmums Nr. 89/2016, ar ko groza EEZ līguma II pielikumu (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) (COM(2012) 584 *final*).

²⁵ Federālā komunikāciju biroja (*OFCOM*) 2015. gada 25. novembra rīkojums par telekomunikācijas iekārtām (*OPT*) (RO 2016 179) un 2016. gada 26. maija rīkojums (RO 2016 1673), kurā jaunākie grozījumi izdarīti 2017. gada 15. jūnijā (RO 2017 3201).

²⁶ OV L 114, 30.4.2002., 369. lpp., ar grozījumiem.

I pielikuma attiecīgā 7. nodaļa²⁷, lai atspoguļotu jauno ES *acquis* un atbilstīgos Šveices tiesību aktus.

3.3. Atbilstības novērtējums

Komisijas dienesti 2015. gada maijā visām dalībvalstīm nosūtīja vēstuli, aicinot tās sākt paziņot savas atbilstības novērtēšanas struktūras saskaņā ar RID (ar nosacījumu, ka ir transponēti attiecīgie RID noteikumi). Šajā vēstulē bija arī uzsvērts, ka paziņotās struktūras, kas ieceltas saskaņā ar atcelto direktīvu, tiks atsauktas 2017. gada 13. jūnijā (t. i., pēc RID 48. pantā noteiktā pārejas perioda beigām).

Līdz pārejas perioda beigām (t. i., līdz 2017. gada 12. jūnijam) bija paziņota 61 struktūra; līdz 2017. gada beigām bija paziņotas vēl 4 struktūras, savukārt līdz 2018. gada aprīļa beigām kopā bija paziņotas 70 struktūras²⁸.

Atbilstības novērtēšanas struktūru paziņošanā, kas tiek veikta saskaņā ar RID, nav radušās nekādas īpašas problēmas. Turklāt Komisija nav saņēmusi nekādu informāciju, kas liecinātu, ka paziņotās struktūras būtu pārslogotas vai nespētu veikt savus uzdevumus. Lai gan aizkavējās saskaņoto standartu publicēšana (sīkāka informācija sniegta 4. iedaļā) un rezultātā bija jāiesaista paziņotā struktūra īpašu vajadzību apmierināšanai²⁹, Komisija nav saņēmusi nekādu informāciju, kas liecinātu, ka struktūras būtu pārslogotas.

RID ir jaunas pieejas direktīva. Tā galvenokārt balstās uz ES atbilstības deklarācijas (*DoC*) sistēmu, kas paredz, ka ražotājiem ir jāsertificē savi produkti un jāuztur tehniskā dokumentācija par produktu atbilstību piemērojamajām prasībām, lai uzraudzības iestādes varētu veikt pārbaudi.

Konkrētās un izņēmuma situācijās ir jāiesaistās trešai personai (šajā gadījumā paziņotajai struktūrai)³⁰. Tomēr iepriekš ražotāji bieži vien centās saņemt paziņotās struktūras apstiprinājumu, pat ja tas nebija vajadzīgs, jo viņi piemēroja attiecīgos saskaņotos standartus³¹. Jāskatās, vai atbilstības novērtējuma procedūru saskaņošana ar jauno tiesisko

²⁷ Apvienotās komitejas 2017. gada 28. jūlija Lēmums Nr. 1/2017, OV L 323, 7.12.2017., 51.–102. lpp.

²⁸ Ietver struktūras, par ko paziņojušas ES / EEZ / savstarpējās atzīšanas līgumu valstis. Saraksts ar sīkākām ziņām un atjauninātu informāciju ir pieejams šādā saitē: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/>.

²⁹ Lai novērtētu atbilstību 3. panta 2. un 3. punkta prasībām; taču saistībā ar 3. panta 1. punkta prasībām šāda pienākuma nav.

³⁰ Par RID 3. panta 2. un 3. punktā izklāstīto pamatprasību izpildi pārlicinās, paziņotajai struktūrai veicot atbilstības novērtējumu, tad, ja saskaņotie standarti tiek piemēroti daļēji, netiek piemēroti vispār vai ja šādu standartu nav.

³¹ Komisijas ziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam “Otrais progressa ziņojums par Direktīvas 1999/5/EK par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām un to atbilstības savstarpējo atzīšanu darbību” (COM(2010) 43).

regulējumu mudinās ražotājus lūgt paziņotās struktūras apstiprinājumu tikai konkrētajās direktīvā paredzētajās situācijās, kā rezultātā samazinātos administratīvās izmaksas.

RID izklāstīto un atbilstības novērtēšanas struktūrām piemērojamo detalizēto kritēriju mērķis ir nodrošināt, ka šo struktūru sniegums ir pietiekams un vienlīdz augsts. Tā kā ar vairākām valstīm ir noslēgti savstarpējās atzīšanas nolīgumi³², ražotāji var piekļūt plašākam tirgum.

Nozares paziņoto struktūru grupa, proti, Radioiekārtu direktīvas atbilstības asociācija (*REDCA*)³³, palīdz efektīvi īstenot šo tiesību aktu sadarbībā ar RID ietvaros izveidoto komiteju, t. i., Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības komiteju (*TCAM*)³⁴, un sekmē atbilstības novērtēšanas praktisko pieeju saskaņošanu. *REDCA* sadarbojas ar tādām attiecīgām organizācijām kā Eiropas telesakaru standartu institūts (ETSI), Elektronisko komunikāciju komiteja (*ECC*) un administratīvās sadarbības grupa (RID *ADCO*)³⁵. Ir atzīts, ka atbilstības novērtēšanas procedūru konsekventa piemērošana sekmē atvērta un konkurējoša tirgus izveidi visā Eiropā.

3.4. Tirgus uzraudzība (atbilstība un labāka sadarbība)

Kopumā RID, ar ko tiek piemērota Regulā (EK) Nr. 765/2008 noteiktā produktu tirgus uzraudzības sistēma³⁶, ir panākusi labāku un efektīvāku sadarbību starp valstu tirgus uzraudzības iestādēm, un bez šādas sadarbības nevar nodrošināt sekmīgu tirgus uzraudzības politiku un garantēt atvērtu un konkurējošu tirgu visā Eiropā. Šo sadarbību atbalsta Eiropas mēroga tirgus uzraudzības informācijas un saziņas interneta sistēmas (*ICSMS*) datubāze un ātrās ziņošanas sistēma bīstamu nepārtikas preču jomā (*RAPEX*), kas ir būtiski rīki informācijas apmaiņai un optimizē darba sadali starp iestādēm³⁷.

Sadarbību nodrošina arī valstu tirgus uzraudzības iestāžu administratīvās sadarbības grupas (RID *ADCO*) izveide un darbība konkrētajā nozarē. Viens no svarīgākajiem RID *ADCO*

---

³² https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/international-aspects/mutual-recognition-agreements_en.

³³ Direktīvas 38. pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai to paziņotās struktūras tieši vai ar ieceltu pārstāvju palīdzību piedalītos nozares paziņoto struktūru grupas (turpmāk "šī grupa") darbā.

³⁴ Informāciju par *TCAM* sk. 3.5. iedaļā.

³⁵ Informāciju par RID *ADCO* sk. 3.4. iedaļā.

³⁶ Tirgus uzraudzības jautājumos RID ir piemērojama kopā ar Regulas (EK) Nr. 765/2008 15.–29. pantu.

³⁷ *ICSMS* ir IT platforma, kas atvieglo tirgus uzraudzības iestāžu saziņu EEZ (Eiropas Ekonomiskajā Zonā).. Tā ātri un efektīvi kopīgo informāciju par neatbilstīgiem produktiem, novērš darba dublēšanos un paātrina neatbilstīgu produktu izņemšanu no tirgus. *RAPEX* ļauj ātri apmainīties ar informāciju starp EEZ valstīm un Eiropas Komisiju par bīstamiem nepārtikas produktiem. *RAPEX* sistēmas vai — saskaņotu produktu gadījumā — arī citu attiecīgu sabiedrības interešu juridiskais pamats ir noteikts Produktu vispārējās drošības direktīvā (Direktīva 2001/95/EK) (*GPSD*), Regulā (EK) Nr. 765/2008 paplašināja *RAPEX* darbības jomu arī attiecībā uz citiem produktiem un citiem riskiem, izņemot veselību un drošību, ciktāl uz tiem attiecas ES saskaņošanas tiesību akti. Informācijas apmaiņa notiek interneta lietotnē, ko uztur Eiropas Komisija.

uzdevumiem ir gada tirgus uzraudzības statistikas datu sagatavošana un iesniegšana Komisijai un *TCAM* par iekārtām, kas ir RID (un tās priekšteces Direktīvas 1999/5/EK) darbības jomā³⁸.

Līdz šā ziņojuma pabeigšanai RID *ADCO* bija iesniegusi tirgus uzraudzības statistikas datus par 2016. gadu³⁹. Tā kā tajā gadā joprojām bija piemērojama Direktīva 1999/5/EK, šie statistikas dati sniedz informāciju par tirgū atklātajiem produktiem, kas neatbilst Direktīvai 1999/5/EK. Konkrētāk, līdz 2016. gada 12. jūnijam bija piemērojama Direktīva 1999/5/EK, savukārt laikā no 2016. gada 13. jūnija līdz 2017. gada 12. jūnijam ražotāji varēja izvēlēties, vai piemērot Direktīvu 1999/5/EK vai RID saskaņā ar RID 48. pantā paredzēto pārejas periodu. Balstoties uz šiem statistikas datiem, var pieņemt, ka ražotāji šajā periodā deva priekšroku Direktīvas 1999/5/EK piemērošanai. Tāpēc nav iespējams izdarīt konkrētus secinājumus par to, vai atsevišķiem radioiekārtu veidiem ir zema atbilstība RID prasībām.

Papildus iepriekš minētajiem datiem Komisija no dalībvalstīm⁴⁰ saņēma informāciju par RID piemērošanu saskaņā ar 47. panta 1. punktu⁴¹. Arī šī informācija ļauj secināt, ka ražotāji līdz pārejas perioda beigām lielākoties izvēlējās izmantot atcelto, bet joprojām piemērojamo direktīvu, t. i., Direktīvu 1999/5/EK. Tāpēc tirgū esošo radioiekārtu atbilstību novērtēja, pamatojoties uz minēto direktīvu.

Turklāt saskaņā ar 47. panta 1. punktu saņemtie ziņojumi neapliecina un tajos nav secināts, ka kādai no radioiekārtu kategorijām būtu zema atbilstība RID pamatprasībām.

Nākamajos gados dalībvalstis varēs novērtēt radioiekārtu atbilstību jaunajai direktīvai (RID) un sniegt detalizētāku informāciju un datus.

Viena no konkrētām problēmām, ko tirgus uzraudzības iestādes ir minējušas RID *ADCO* sanāksmēs, ir nepietiekama skaidrība par RID piemērošanu bezpilota gaisa kuģiem (droniem) un nepieciešamība nodrošināt, lai tās elektromagnētiskās savietojamības un radiofrekvenču spektra prasības būtu piemērojamas (vismaz) patēriņa un komerciālajiem droniem. Diskusijās par regulas pieņemšanu civilās aviācijas jomā⁴² tika panākta vienošanās grozīt RID paredzēto

---

³⁸ Informāciju par *ADCO* mērķiem sk. saitē

http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance/organisation/administrative-cooperation-groups_en.

³⁹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/24223>.

⁴⁰ Līdz 2018. gada aprīlim: no 21 ES dalībvalsts.

⁴¹ 47. panta 1. punkts: “Dalībvalstis regulāri iesniedz Komisijai ziņojumus par šīs direktīvas piemērošanu līdz 2017. gada 12. jūnijam un vismaz reizi divos gados pēc tam. Ziņojumos ietver pārskatu par tirgus uzraudzības darbībām, kuras veikušas dalībvalstis, un sniedz informāciju par to, vai un kādā mērā ir panākta atbilstība šīs direktīvas prasībām, jo īpaši attiecībā uz prasībām par uzņēmēju identifikāciju.”

⁴² Priekšlikums par Regulas (EK) Nr. 216/2008 atcelšanu un aizstāšanu, COM(2015) 613 *final*, 2015/0277 (COD).

atbrīvojumu, kas attiecas uz gaisa kuģi uzstādītām iekārtām⁴³. Rezultātā ar jauno Regulu (ES) 2018/1139, kas ir piemērojama no 2018. gada 11. septembra⁴⁴, tika grozīts RID I pielikums (3. punkts), lai nodrošinātu, ka RID ir piemērojama lielākajai daļai dronu kategoriju.

Komisija 2017. gadā iesniedza tiesību akta priekšlikumu regulai par nepārtikas produktu atbilstību vienotā tirgus noteikumiem un šo noteikumu izpildi⁴⁵ ar mērķi samazināt neatbilstīgu produktu skaitu vienotajā tirgū. Konkrētāk, priekšlikums nodrošinās atbilstīgus stimulus uzņēmumiem, pastiprinās atbilstības pārbaudes un veicinās izpildes iestāžu pārrobežu sadarbību, konsolidējot tirgus uzraudzības darbību pašreizējo regulējumu. Turklāt tas mudinās vairāku dalībvalstu tirgus uzraudzības iestādes īstenot kopīgas darbības, uzlabos informācijas apmaiņu, veicinās tirgus uzraudzības programmu koordināciju un nodrošinās spēcīgāku regulējumu Savienības tirgū laisto produktu kontroles darbībām un labākai sadarbībai starp tirgus uzraudzības iestādēm un muitas iestādēm. Cita starpā priekšlikums paredz svītrot RID 39. pantu un 40. panta 1. punkta ceturto daļu⁴⁶.

3.5. Komiteja (TCAM)

Ar RID 45. pantu tiek izveidota Telekomunikāciju atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības komiteja (TCAM), kas ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011⁴⁷ nozīmē. TCAM⁴⁸ sniedz atzinumu par īstenošanas aktiem, kas ierosināti saskaņā ar RID, un parasti apspriež jebkādos citus jautājumus par direktīvas piemērošanu, kurus ierosinājis komitejas priekšsēdētājs vai kādas dalībvalsts pārstāvis saskaņā ar komisijas reglamentu.

---

⁴³ RID I pielikuma 3. punkts.

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 4. jūlija Regula (ES) 2018/1139 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 (dokuments attiecas uz EEZ).

⁴⁵ Procedūra 2017/0353/COD.

⁴⁶ Ja šis grozījums tiktu pieņemts, RID tirgus uzraudzības jautājumos būtu piemērojama kopā ar šīs regulas noteikumiem, nevis Regulas (EK) Nr. 765/2008 15.–29. pantu.

⁴⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regula (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁴⁸ Dalībvalstu pārstāvji piedalās kā locekļi, un EEZ un EBTA valstu, Turcijas un Šveices pārstāvji piedalās kā novērotāji.

Komiteja Komisijas dienestu vadībā atjaunināja savu reglamentu, ko sākotnēji sagatavoja Komisijas dienesti un apstiprināja *TCAM*⁴⁹ un kas stājās spēkā 2017. gada 19. septembrī. Tādējādi ir nodrošināta komitejas darbība.

Jānorāda, ka līdzīga komiteja bija izveidota saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK (atceltā direktīva). Saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK izveidotā komiteja izveidoja darba grupu, ko vadīja Komisijas dienesti⁵⁰ un kuras mērķis bija sniegt palīdzību un konsultācijas konkrētos jautājumos. Šī darba grupa turpina darboties kā RID komitejas darba grupa.

Tāpat *TCAM* 2015. gadā izveidoja apakšgrupu⁵¹ gaisa kuģī uzstādītu ražojumu, daļu un ierīču jautājumos. Šo apakšgrupu izveidoja, lai apspriestu jautājumus un priekšlikumus, kas ierosināti *TCAM* dokumentā par gaisa kuģī uzstādītu iekārtu, daļu un ierīču atbrīvojumu, kurš paredzēts RID I pielikumā, un par konkrētiem gadījumiem, kuri tiek izskatīti Eiropas standartizācijas organizācijās, piemēram, droniem un šķēršļu radariem. Šī apakšgrupa 2016. gadā iesniedza ziņojumu *TCAM* ar konstatējumiem un ieteikumiem turpmākai novērtēšanai⁵².

Tika īstenota viena balsošanas procedūra saskaņā ar 45. panta 2. punktu, proti, konsultēšanās procedūra, par Komisijas īstenošanas regulas projektu, ar ko nosaka, kā sniegt Direktīvas 2014/53/ES 10. panta 10. punktā noteikto informāciju, un par ko komiteja izdeva pozitīvu atzinumu⁵³.

Tiek organizētas *TCAM* un saskaņā ar Radiofrekvenču spektra lēmumu (Lēmums Nr. 676/2002/EK)⁵⁴ izveidotās Radiofrekvenču spektra komitejas (*RSC*) kopējas sanāksmes ar mērķi apspriest kopīgus problēmjaudājumus par radioiekārtām, tādējādi pēc vajadzības atvieglojot RID darbību. Kopējās grupas pēdējā sanāksme notika 2017. gada oktobrī.

4. Saskaņotie standarti

4.1. Saskaņoto standartu mērķis

---

⁴⁹ Reglamenta projektu iesniedza *TCAM* locekļiem apstiprināšanai ar *CIRCABC* starpniecību laikā no 2017. gada 3. augusta līdz 18. septembrim.

⁵⁰ Tajā ir eksperti no dalībvalstīm, EEZ un EBTA valstīm, Turcijas un Šveices, kā arī ieinteresētās personas (piemēram, nozaru asociācijas, patērētāju asociācijas, paziņotās struktūras, Eiropas standartizācijas iestādes).

⁵¹ *TCAM* WG 07.

⁵² *TCAM* WG 08(13).

⁵³ Sk. 5.2.3. iedaļu.

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Lēmums Nr. 676/2002/EK par normatīvo bāzi radiofrekvenču spektra politikai Eiropas Kopienā (OV L 108, 24.4.2002.).

Direktīvā minētie saskaņotie standarti, uz kuriem atsaucas ir publicētas OV, nav obligāti jāpiemēro, taču to piemērošana nodrošina “pieņemumu par atbilstību” attiecīgajām pamatprasībām, uz kurām tiem paredzēts attiekties⁵⁵.

Ja ražotājs izvēlas nepiemērot saskaņoto standartu vai piemērot to tikai daļēji, tam ir pienākums citā veidā pierādīt, ka radioiekārta atbilst pamatprasībām, un sniegt pilnīgu tehnisko pamatojumu, lai apliecinātu atbilstību šīm prasībām. Ja saskaņoto standartu nav vai tie netiek piemēroti, ražotājam ir jāapspriežas ar paziņoto struktūru, lai novērtētu atbilstību 3. panta 2. un 3. punkta prasībām; taču saistībā ar 3. panta 1. punkta prasībām šāda pienākuma nav.

Kopš pagājušā gadsimta 80. gadu vidus ES aizvien plašāk ir izmantojusi standartus, lai atbalstītu savus politikas virzienus un tiesību aktus. Standartizācija ir sniegusi būtisku ieguldījumu iekšējā tirgus izveidē saistībā ar “jaunās pieejas” tiesību aktiem, kuros ir atsaucas uz Eiropas standartizācijas organizāciju izstrādātajiem Eiropas standartiem. Šīm Eiropas organizācijām ir īpaši nolīgumi (attiecīgi Vīnes nolīgums un Frankfurtes nolīgums) ar Starptautisko Standartizācijas organizāciju / Starptautisko Elektrotehnikas komisiju, kuri nodrošina sadarbību saistībā ar lielāko daļu standartizācijas tematu un nepieļauj darbību pārklāšanos. Proti, ja ir veikts starptautisks darbs, ko var pieņemt Eiropā, priekšroka tiek dota starptautiskajā līmenī veiktajam darbam.

4.2. Saskaņoto standartu sagatavošana

Komisija, rīkojoties saskaņā ar Standartizācijas regulas (Regula (ES) Nr. 1025/2012)⁵⁶ 10. pantu, pieprasīja Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komitejai (*CENELEC*) un Eiropas telesakaru standartu institūtam (ETSI) izstrādāt saskaņotos standartus attiecībā uz radioiekārtām⁵⁷, lai sekmētu RID 3. panta īstenošanu (turpmāk “pilnvarojums”).

Pilnvarojums tika nodots *CENELEC* un ETSI gandrīz divus gadus pirms RID paredzētā pārejas perioda beigām. Pilnvarojumu nodeva 2015. gada 4. augustā, savukārt pārejas periods beidzās 2017. gada 12. jūnijā.

Pilnvarojumā bija noteikts standartu izstrādes termiņš — 2016. gada 15. marts.

---

⁵⁵ Direktīvas 16. pantā ir noteikts, ka tiek pieņemts, ka radioiekārtas, kuras atbilst saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz ko atsaucas ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, atbilst 3. pantā izklāstītajām pamatprasībām, uz kurām attiecas minētie standarti vai to daļas.

⁵⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES) Nr. 1025/2012 par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK.

⁵⁷ Komisijas 2015. gada 4. augusta īstenošanas lēmums par standartizācijas pieprasījumu Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komitejai un Eiropas telesakaru standartu institūtam attiecībā uz radioiekārtām, atbalstot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/53/ES.

Pilnvarojuma sagatavošanas laikā notika apspriešanās ar *CENELEC* un *ETSI*. Tādējādi tie zināja, ka saskaņotos standartus RID vajadzībām ir jāsāk izstrādāt laikus.

Jaunākajā sarakstā ar saskaņotajiem standartiem, kas attiecas uz Direktīvu 1999/5/EK, bija 252 saskaņotie standarti, konkrētāk, 21 standarts attiecībā uz 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta pamatprasībām, 52 standarti attiecībā uz 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta pamatprasībām un 179 standarti attiecībā uz 3. panta 2. un 3. punkta pamatprasībām⁵⁸. Ne visi šie saskaņotie standarti bija jāatjaunina⁵⁹. Lai atbilstīgi atspoguļotu izmaiņas RID, bija vajadzīgas tikai nelielas izmaiņas pastāvošajā pieejamo standartu kopumā, kas bija pieņemts saskaņā ar atcelto direktīvu (Direktīvu 1999/5/EK). Papildus jauniem standartiem, kas bija jāizstrādā RID jaunās darbības jomas dēļ (salīdzinājumā ar Direktīvas 1999/5/EK darbības jomu), bija jāatjaunina 187 standarti, kuru atsauces bija publicētas saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK⁶⁰, nolūkā tos publicēt saskaņā ar RID.

Tomēr saskaņoto standartu publicēšana saskaņā ar RID aizkavējās, jo liels skaits standartu vai nu netika izstrādāti termiņā, vai netika atjaunināti vai pielāgoti RID vajadzībām.

Saskaņā ar Standartizācijas regulu (Regulu (ES) Nr. 1025/2012) Komisija var publicēt saskaņotos standartus OV tikai tad, ja standartizācijas organizācijas tos ir oficiāli iesniegušas un ja tie atbilst prasībām, uz kurām tie attiecas.

Iepriekš izklāstītās problēmas savlaicīgā standartu pieejamības nodrošināšanā piesaistīja politisko un plašsaziņas līdzekļu uzmanību.

4.3. Galvenie pasākumi, ko Komisija veica, lai atrisinātu šīs problēmas

Lai atrisinātu iepriekš izklāstītās problēmas un turpmāk izvairītos no šādām situācijām, Komisijas dienesti cieši sadarbojās ar ESO.

Pirmām kārtām Komisija pēc iespējas ātrāk novērtēja saskaņotos standartus, kad tos iesniedza *CENELEC* un *ETSI*. Vidējais standartu novērtēšanas laiks bija mazāks par diviem mēnešiem no to neoficiālās iesniegšanas dienas un aptuveni mēnesis no to oficiālās iesniegšanas. Komisija arī sagatavoja saskaņoto standartu ikmēneša publikācijas, lai nodrošinātu, ka ražotājiem pēc iespējas ātrāk var tikt darīti pieejami atbilstīgi saskaņotie standarti, kā noteikts Standartizācijas regulas (Regulas (ES) Nr. 1025/2012) 10. panta 6. punktā. Rezultātā atbilstīgus saskaņotos standartus bija iespējams publicēt vidēji 2–3 mēnešu laikā pēc to saņemšanas no *CENELEC* un *ETSI*. Pēc pieprasījuma Komisija arī sniedza komentārus par

---

⁵⁸ Katrs saskaņotais standarts ar tā grozītajām redakcijām vai dažādajām redakcijām (jaunām un aizstātajām redakcijām) tiek uzskatīts par vienu saskaņoto standartu.

⁵⁹ Piemēram, dažus standartus aizstāja vai tie attiecās uz iekārtām, kuras nav RID darbības jomā.

⁶⁰ *CENELEC* bija jāatjaunina 26 saskaņotie standarti, *ETSI* — 161.

standartu projektiem, lai novērstu jebkādas iespējamās problēmas ar to turpmāku publicēšanu OV.

Turklāt Komisijas dienesti organizēja kopīgu darbsemināru ar Eiropas standartizācijas iestādēm, lai aprakstītu un paskaidrotu saskaņotajiem standartiem piemērojamās kvalitātes prasības un visbiežāk sastopamās kļūdas saskaņoto standartu izstrādē nolūkā tās nepieļaut turpmāk⁶¹. Darbsemināra laikā tika aplūkoti konkrēti gadījumu pētījumi, lai izskaidrotu nepublicēšanas iemeslus un parādītu dažu visbiežāk sastopamo kļūdu piemērus. Tāpat tika apspriesti ieteikumi un iespējamā turpmākā rīcība saistībā ar atsevišķām problēmām.

Tā kā aizkavējās RID saskaņoto standartu izstrāde un publicēšana⁶², Komisijas dienesti saņēma daudzus jautājumus par RID piemērojamību, pārejas periodā piemērojamajiem noteikumiem un to, vai tiks skarta to radioiekārtu (piemēram, mobilo tālrunu) piegāde, kas laistas tirgū pirms pārejas perioda beigām (t. i., pirms 2017. gada 13. jūnija). Lai nodrošinātu lielāku skaidrību ieinteresētajām personām, Komisijas dienesti sagatavoja dokumentu ar nosaukumu “Bieži uzdotie jautājumi”, ko pirmo reizi Komisijas tīmekļa vietnē publicēja 2017. gada aprīlī⁶³ un kas pēc tam ir pēc vajadzības ticis atjaunināts.

Komisija vienotā tirgus stratēģijas⁶⁴ ietvaros lielākoties strādā ar mērķi modernizēt Eiropas standartizācijas sistēmu un ir sākusi tā saukto kopīgo standartizācijas iniciatīvu. Šīs iniciatīvas mērķis ir publiskā un privātā sektora partnerībā sadarboties ar standartizācijas iestādēm un dalībvalstīm, lai labāk reaģētu uz Eiropas standartizācijas problēmām, apmainītos ar informāciju par jauniem noteikumiem un attīstību un uzlabotu izpratni par standartu nozīmi.

4.4. Īpaši gadījumi un risinājumi

Papildus pasākumiem, kas tika īstenoti, lai rastu risinājumus problēmām, kuras bija radušās saistībā ar saskaņoto standartu sagatavošanu RID vajadzībām, Komisijas dienesti divos īpašos turpmāk aprakstītajos gadījumos ieviesa arī pragmatiskus risinājumus, lai palielinātu publicēto standartu skaitu.

4.4.1. *WiFi* standarts (EN 301 893)

---

⁶¹ Darbsemināru organizēja Briselē 2017. gada janvārī, un tajā piedalījās pārstāvji arī no valstu standartizācijas iestādēm, tirgus uzraudzības iestādēm un nozaru asociācijām.

⁶² Sk. turpmāk.

⁶³ http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/red-directive_en.

⁶⁴ Vienotā tirgus stratēģija ir Komisijas plāns vienotā tirgus potenciāla pilnīgai izmantošanai:

http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

Par īpašu gadījumu uzskatāma situācija, kas radās saistībā ar 2017. gada maijā ETSI iesniegto jauno redakciju standartam, kurš attiecās uz lielu skaitu bezvadu (*WiFi*) produktu (EN 301 893)⁶⁵.

Kā risinājumu Komisija ieviesa pārejas periodu, kas nozarei nodrošināja pietiekamu laiku, lai pielāgotos šā jaunā saskaņotā standarta specifikācijām.

4.4.2. Saskaņotie standarti, kas neietvēra uztvērēja veiktspējas parametru specifikācijas

Vairākos ETSI saskaņotajos standartos, kas publicēti saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK, nebija pilnībā aplūkotas jaunās RID pamatprasības (piemēram, uztvērēja veiktspējas parametri). Komisija ieviesa īpašu risinājumu, proti, laikā, kad OV publicēto RID saskaņoto standartu sarakstā⁶⁶ tika ietvertas šo saskaņoto standartu atsauces, tika iekļauta piezīme, kurā bija norādīts, ka šie standarti nenodrošina pieņemumu par atbilstību attiecībā uz šiem trūkstošajiem parametriem. Attiecībā uz šiem samērā nedaudzajiem trūkstošajiem parametriem ražotājiem bija jāpiemēro atbilstības novērtēšanas procedūra, kurā tiek iesaistīta paziņotā struktūra (t. i., kāda no RID III vai IV pielikumā izklāstītajām procedūrām).

4.5. RID saskaņoto standartu statuss

Pateicoties īstenotajiem centieniem un pasākumiem, to ETSI saskaņoto standartu skaits, kuru atsauces tika publicētas saskaņā ar RID pirms pārejas perioda beigām⁶⁷, bija pat lielāks nekā to standartu skaits, kuru atsauces publicēja saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK (RID: 134; Direktīva 1999/5/EK: 125)⁶⁸. Saskaņā ar RID 2018. gada marta sākumā OV publicēja 5 papildu ETSI standartu, kā arī 5 *CENELEC* standartu atsauces, kopējam saskaņoto standartu skaitam sasniedzot 144⁶⁹.

---

⁶⁵ EN 301 893: 5 GHz augstas veiktspējas vietējās radiopiekļuves tīkls (*RLAN*). Harmonizēts standarts, kas atbilst Direktīvas 2014/53/ES 3. panta 2. punkta pamatprasībām.

⁶⁶ Publicēts 2017. gada 8. jūnijā, tieši pirms pārejas perioda beigām, kas bija 2017. gada 12. jūnijā.

⁶⁷ T. i., pirms 2017. gada 12. jūnija.

⁶⁸ Katrs saskaņotais standarts ar tā grozītajām redakcijām vai dažādajām redakcijām (jaunām un aizstātajām redakcijām) tiek uzskatīts par vienu saskaņoto standartu.

⁶⁹ 139 ETSI standarti: attiecas uz 3. panta 2. un 3. punkta pamatprasībām. Pieci *CENELEC* standarti: četri *CENELEC* standarti attiecas uz 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta pamatprasībām, un viens *CENELEC* standarts attiecas uz 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta pamatprasībām.

5. Prasības

5.1. Prasības, kas noteiktas, pamatojoties uz jauno pieeju

RID ir noteiktas drošības un veselības aizsardzības, elektromagnētiskās savietojamības un radiofrekvenču spektra efektīvas izmantošanas pamatprasības. Tāpat tā sniedz pamatu dažu papildu aspektu, piemēram, privātuma un personas datu aizsardzības, aizsardzības pret krāpšanu, savietojamības, piekļuves neatliekamās palīdzības dienestiem un radioiekārtu un programmatūras kombināciju atbilstības, turpmākam regulējumam.

RID drošības pamatprasības tāpat kā Direktīvas 1999/5/EK pamatprasības atsaucas uz Direktīvas 2014/35/ES drošības mērķiem. Šie mērķi, kas ES ir bijuši piemērojami vairāk nekā 35 gadus, aptver visus sabiedriskas nozīmes drošības apdraudējumus un cenšas nodrošināt saskaņotu sistēmu un augsta līmeņa aizsardzību lietotājiem. Līdz šā ziņojuma pabeigšanai saņemtie tirgus uzraudzības dati neraisīja nekādas bažas un neliecināja ne par kādām problēmām saistībā ar tirgū laisto radioiekārtu drošības līmeni, kā arī neminēja nekādus radioiekārtu izraisītus negadījumus.

RID pamatprasības atbalsta brīvprātīgi saskaņotie standarti⁷⁰.

5.2. Komisijai piešķirtās pilnvaras pieņemt deleģētos un īstenošanas aktus

5.2.1. Direktīvas 3. panta 3. punkts (papildu pamatprasības) un 4. pants (radioiekārtu un programmatūras kombinācijas)

Saskaņā ar 3. panta 3. punktu Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, lai noteiktu, uz kurām radioiekārtu kategorijām vai klasēm attiecas katra no 3. panta 3. punkta a)–i) apakšpunktā noteiktajām prasībām. Šīs prasības ir saistītas ar savietojamību, neatliekamās palīdzības dienestiem, programmatūru, krāpšanu, pieejamību, privātumu, personas datiem un ļaunprātīgu izmantošanu.

Līdz šā ziņojuma pabeigšanai Komisija nebija pieņēmusi nevienu deleģēto aktu par 3. panta 3. punktu, lai gan ir īstenotas dažas iniciatīvas, kā aprakstīts turpmāk. Komisijas lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK, līdz to atcelšanai ir piemērojami arī saskaņā ar RID, ciktāl tie nav ar to nesaderīgi. Tādējādi ir pieci Komisijas lēmumi, kas ir spēkā un piemērojami 3. panta 3. punkta g) apakšpunkta nolūkā⁷¹.

---

⁷⁰ Sk. 4. iedaļu.

⁷¹ Šie Komisijas lēmumi ir uzskaitīti pielikumā.

Saskaņā ar RID 4. pantu radioiekārtu ražotāji un programmatūras izstrādātāji, kas nodrošina radioiekārtu paredzēto lietošanu, sniedz dalībvalstīm un Komisijai informāciju par radioiekārtu un programmatūras paredzēto kombināciju atbilstību RID 3. pantā izklāstītajām pamatprasībām. Šī prasība ir piemērojama, ja Komisija ir pieņēmusi saistītos deleģētos un īstenošanas aktus. Līdz šim 4. panta vajadzībām nav pieņemts neviens deleģētais vai īstenošanas akts.

Komisijas reģistrā ir reģistrēta Komisijas ekspertu grupa radioiekārtu jautājumos⁷², kuras uzdevums ir palīdzēt Komisijai sagatavot jebkādos iespējamus deleģētos aktus saistībā ar RID un kopumā sniegt ekspertu konsultācijas par jebkuru ar RID saistītu jautājumu. Līdz šā ziņojuma pabeigšanai bija publicēts uzaicinājums iesniegt pieteikumus, lai izraudzītos grupas locekļus un pabeigtu tās izveidi.

Direktīvas 3. panta 3. punkta i) apakšpunkts un 4. pants: savienoti produkti

Kļūstot pieejamām jaunām digitālām tehnoloģijām, piemēram, lietu internetam (*IoT*), mākslīgā intelekta (MI) vadītai progresīvajai robotikai un autonomām sistēmām, 3D drukai vai mākoņdatošanai, mūsu ekonomika un sabiedrība varētu saskarties ar lielākām juridiskām problēmām nekā līdz šim, proti, datorizācijas laikmetā.

Komisija šajā jomā īsteno iniciatīvas⁷³. Komisija 2018. gada aprīlī pieņēma paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai⁷⁴. Šajā paziņojumā ir uzsvērtas īstenojamas iniciatīvas un pasākumi saistībā ar mākslīgo intelektu.

Šajā jomā RID var būt būtiska, jo tā ir piemērojama savienotiem produktiem (t. i., produktiem, kas komunicē) un paredz saistītās prasības, lai šīs iekārtas atbalstītu opcijas, kuras nodrošina, ka jaunas vai modificētas programmatūras izmantošana neietekmē iekārtas atbilstību un ka lietošanas laikā tiek aizsargāti konkrēti elementi, piemēram, personas dati, privātums utt.

Viena no aplūkotajām jomām ir viena vai vairāku deleģēto/īstenošanas aktu sagatavošana saskaņā ar RID 3. panta 3. punkta i) apakšpunktu un 4. panta 2. punktu, kuros ir minēta programmatūras izmantošana, ar mērķi nodrošināt, ka jaunas vai modificētas programmatūras izmantošana neietekmē konkrētu radioiekārtu klašu atbilstību.

Komisija uz noteiktu laiku izveidoja Komisijas ekspertu grupu pārkonfigurējamu radio sistēmu jautājumos (E03413)⁷⁵. Lai gan tiks izveidota jauna ekspertu grupa radioiekārtu

⁷² Nosaukums: Komisijas ekspertu grupa radioiekārtu jautājumos (E03587).

⁷³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/artificial-intelligence>.

⁷⁴ COM(2018) 237 final.

⁷⁵ Publikācija Komisijas *RegExp*: 2016. gada 9. decembris. Sīkāku informāciju sk. šādā saitē:

jautājumos ar plašām pilnvarām, Komisijas ekspertu grupu pārkonfigurējamu radio sistēmu jautājumos saglabās kā atsevišķu ekspertu grupu, lai būtu iespējams pabeigt tās darbu.

Komisija arī izskata iespēju izmantot 3. panta 3. punktā noteiktās pilnvaras attiecībā uz krāpšanu, privātumu un personas datiem. Komisijas dienesti analizē un ar *TCAM* un tās darba grupu apspriež aktuālās problēmas saistībā ar konkrētu produktu, kas komunicē, kategoriju (piemēram, leļļu vai viedpulksteņu) drošību un to radīto risku, jo īpaši bērniem.

Pēc problēmu izskatīšanas *TCAM* darba grupā saistībā ar konkrētu produktu, kas komunicē, kategoriju (piemēram, leļļu vai viedpulksteņu) drošību, turpmākas diskusijas norisināsies grupā radioiekārtu jautājumos, kuru izveidos Komisija.

Šajā sakarā Komisijas dienesti plāno sākt pētījumus — vienu par viedpulksteņiem un savienotām rotāļlietām un otru par pārkonfigurējamām radio sistēmām, lai analizētu kritisko jautājumu apmēru un veiktu izmaksu un ieguvumu analīzi.

Direktīvas 3. panta 3. punkta a) apakšpunkts: kopējs lādētājs

Attiecībā uz kopējo lādētāju Komisija ar RID 3. panta 3. punkta a) apakšpunktu ir pilnvarota noteikt kategorijas vai klases, ko konstruē tā, lai tās mijiedarbotos ar palīgierīcēm, jo īpaši ar kopējiem lādētājiem. RID 12. apsvērumā ir minēti papildu centieni izstrādāt kopēju lādētāju konkrētām radioiekārtu kategorijām vai klasēm.

Mobilo tālruņu ražotāji 2009. gadā panāca brīvprātīgu vienošanos (saprašanās memorands) par mobilajiem tālruņiem, kas ienāks tirgū, sākot no 2011. gada⁷⁶. Parakstītāji piekrita izstrādāt vienotu specifikāciju, pamatojoties uz *USB 2.0 Micro B (Micro-USB)* saskarni, kas nodrošinātu pilnīgu uzlādes savietojamību mobilajiem tālruņiem, ko laidīs tirgū. Tālruņiem bez *Micro-USB* saskarnes bija pieļaujams adapteris saskaņā ar saprašanās memoranda noteikumiem.

Saprašanās memoranda mērķis bija nodrošināt tirgū esošo lādētāju un jaunu mobilo tālruņu savietojamību, tādējādi samazinot nepieciešamību iegādāties vai nepārtraukti mainīt lādētājus un vadus, rezultātā samazinot elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus saskaņā ar aprites ekonomikas un enerģētikas savienības stratēģijām⁷⁷. Tajā pašā laikā savietojamību uzskatīja par pamatnosacījumu konkurējoša digitālā vienotā tirgus izveidei, kas dotu ieguvumus gan rūpniecībai, gan patērētājiem. Saprašanās memoranda mērķis bija arī nodrošināt, lai iedzīvotājiem būtu pieejami uzticami, energoefektīvi un droši lādētāji neatkarīgi no tā, vai tos piedāvā viedtālruņu ražotāji vai pārdod kā atsevišķus produktus.

Pirms saprašanās memoranda ES valstīs lietošanā bija 500 miljoni mobilo tālruņu, bet tie bija savietojami tikai ar konkrētiem mobilo tālruņu lādētājiem, jo tirgū bija vairāk nekā

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?Lang=LV>.

⁷⁶ Saprašanās memoranda darbības laiks beidzās 2014. gadā; pirms tam to divas reizes pagarināja.

⁷⁷ http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm.

30 atšķirīgi lādētāju veidi. Papildus neērtībām, ar ko saskārās patērētāji, tika lēsts, ka gadā tas ES radīja vairāk nekā 51 000 tonnu elektronisko atkritumu.

Komisija pasūtīja pētījumu, lai novērtētu to, kādu ietekmi ir radījis saprašanās memorands par mobilo tālrunu lādētāju saskaņošanu, un potenciālās nākotnes iespējas. Pētījumu iesniedza 2014. gada augustā⁷⁸, un tas apliecināja, ka izvēlētā metode (Komisijas sekmēta brīvprātīga vienošanās kopā ar tehniskā standarta izstrādi) palielināja mobilo tālrunu lādētāju saskaņotību un uzlaboja patērētāju ērtības.

Pētījumā jo īpaši bija sniegta šāda informācija un secinājumi: šķiet, ka *Micro-USB* uzlādes iespēju ir pieņēmuši pat tie mobilo tālrunu ražotāji, kas neparakstīja saprašanās memorandu, kā rezultātā var secināt, ka gandrīz 100 % no mobilajiem tālruņiem ar datu pārraides iespējām, kas Eiropā pārdoti 2013. gadā, ir savietojami ar *Micro-USB* uzlādes risinājumu; tiek lēsts, ka, pateicoties saprašanās memorandam, laikposmā no 2011. līdz 2013. gadam atsevišķu lādētāju skaits samazinājās par 6–21 miljonam. Aizvien plašāka *Micro-USB* uzlādes iespējas pieejamība ir samazinājusi nepieciešamību iegādāties atsevišķus lādētājus, un tādējādi ir izmantots mazāk izejmateriālu, kas būtu bijuši vajadzīgi pretējā gadījumā.

Tā kā iepriekš minēto iemeslu dēļ iepriekšējā pieredze ar saprašanās memorandu bija bijusi sekmīga, Komisija vēlējās turpināt piemērot brīvprātīgas vienošanās pieeju. Turklāt salīdzinājumā ar regulatīvu pieeju brīvprātīgs risinājums varētu vieglāk pielāgoties jaunām tehnoloģijām un inovācijām. Tāpat brīvprātīgai pieejai varētu būt plašāka darbības joma nekā regulatīvam risinājumam, piemēram, tā varētu attiekties uz abiem lādētāja vada galiem⁷⁹.

Tomēr, ņemot vērā brīvprātīgā risinājuma līdzšinējo neapmierinošo progresu, Komisija drīz sāks pētījumu, lai novērtētu dažādu variantu, tostarp regulatīva risinājuma, izmaksas un ieguvumus.

Direktīvas 3. panta 3. punkta g) apakšpunkts: efektīva piekļuve neatliekamās palīdzības dienestiem viedtālrunī

Viens no pašlaik apspriestajiem jautājumiem ir deleģētais akts, ko varētu pieņemt saskaņā ar RID 3. panta 3. punkta g) apakšpunktu, lai mobilajiem tālruņiem ar progresīvu skaitļošanas spēju (t. i., viedtālruņiem) piemērotu prasību attiecībā uz neatliekamās palīdzības dienestiem. Mērķis ir nodrošināt, lai viedtālruņi, ko laiž Eiropas Savienības tirgū, atbalstītu efektīvu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, piemēram, 112.

5.2.2. Direktīvas 5. pants (reģistrācija)

---

⁷⁸ Publicēts Komisijas tīmekļa vietnē

http://ec.europa.eu/growth/sectors/electrical-engineering/red-directive/common-charger_en.

⁷⁹ RID 3. panta 3. punkta a) apakšpunkts atļauj reglamentēt tikai mobilā tālruna aspektu (saskarni).

Ar RID 5. pantu tiek izveidota tādu radioiekārtu kategoriju vai klašu reģistrācijas sistēma, kam ir zems atbilstības līmenis; šī sistēma ir piemērojama, ja Komisija ir pieņēmusi saistītos deleģētos un īstenošanas aktus.

Pašlaik nav pieejami pietiekami dati, statistikas dati vai pierādījumi, kas parādītu, ka konkrētām radioiekārtu kategorijām vai klasēm ir zems atbilstības līmenis. Kā paskaidrots iepriekš, ražotāji līdz pārejas perioda beigām deva priekšroku atceltajai direktīvai, un rezultātā lielajam vairumam tirgū esošo radioiekārtu atbilstība tika novērtēta, pamatojoties tikai uz Direktīvu 1999/5/EK.

Tādējādi līdz šim Komisija nav pieņēmusi nevienu deleģēto vai īstenošanas aktu saskaņā ar 5. pantu.

5.2.3. Citi noteikumi

Papildus 4. un 5. pantam (kā minēts iepriekš) arī citi konkrēti RID noteikumi pilnvaro Komisiju pieņemt īstenošanas aktus⁸⁰.

Līdz šim Komisija ir pieņēmusi vienu īstenošanas aktu, kas saistīts ar RID 10. panta 10. punkta īstenošanu⁸¹.

RID 10. panta 10. punktā ir noteikts, ka ražotājiem uz iepakojuma ir jānorāda informācija, kas ļauj identificēt dalībvalstis vai ģeogrāfiskos apgabalus dalībvalstī, kur saistībā ar radioiekārtām pastāv ierobežojumi nodošanai ekspluatācijā vai lietošanas prasības. Turklāt tas pats noteikums prasa ražotājiem pilnīgi izklāstīt informāciju par faktiskajiem ierobežojumiem vai prasībām radioiekārtas lietošanas instrukcijā. Īstenošanas aktā ir paredzētas divas iespējas, kā uz iepakojuma izklāstīt informāciju⁸². Turklāt īstenošanas aktā ir noteikts, ka lietošanas instrukcijā ir jāsniedz detalizēta informācija galalietotājiem viegli saprotamā valodā, ko nosaka attiecīgā dalībvalsts.

5.3. Nevajadzīgu administratīvo pienākumu un neskaidrību likvidēšana

Ietekmes novērtējumā, kas attiecās uz priekšlikumu direktīvai par radioiekārtām⁸³, bija norādīts, ka iepriekšējā direktīvā (t. i., Direktīvā 1999/5/EK) bija vairākas neskaidrības un

---

⁸⁰ Direktīvas 2. panta 2. punkts, 8. panta 2. punkts, 10. panta 10. punkts, 33. panta 4. punkts, 41. panta 1. punkts un 42. panta 4. punkts.

⁸¹ Komisijas 2017. gada 20. jūlija Īstenošanas regula (ES) 2017/1354 par to, kā norādāma Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/53/ES 10. panta 10. punktā paredzētā informācija (dokuments attiecas uz EEZ), OV L 190, 21.7.2017., 7.–10. lpp.

⁸² Ražotājs var uz iepakojuma norādīt vai nu redzamu un salasāmu īsu rakstisku paziņojumu, vai piktogrammu.

⁸³ 52012SC0300.

nevajadzīgi administratīvie pienākumi, piemēram, prasības attiecībā uz paziņojumiem vai marķējumiem.

Atceļot Direktīvas 1999/5/EK 6. panta 4. punktā noteikto paziņošanas prasību, RID novērsa iespējamu tirdzniecības šķērslī ražotājiem, proti, tiem vairs nav attiecīgajām radiofrekvenču spektra vadošajām iestādēm jāpaziņo savs nolūks laist tirgū radioiekārtas, kas izmanto radiofrekvences, kuras nav saskaņotas visā ES. Pēc tam Komisija pārtrauca *OSN* (vienota paziņojuma) sistēmas darbību; šī sistēma bija *GROW GD* e-pakalpojumu portālā pieejams tiešsaistes rīks, kuru reģistrēti lietotāji varēja izmantot, lai attiecīgajām radiofrekvenču spektra vadošajām iestādēm paziņotu savu nolūku laist tirgū radioiekārtas, kas izmanto radiofrekvences, kuras nav saskaņotas visā ES⁸⁴, un pēc tās darbības pārtraukšanas vairs neradās nekādas darbības izmaksas.

RID neparedz klases identifikatora “brīdinājuma zīme” piestiprināšanu, kas bija prasīta Direktīvā 1999/5/EK. Šīs zīmes praktiskā nozīme patērētājiem bija ļoti neliela; nebija skaidrības par to, kuros gadījumos tā ir jāpiestiprina, tāpēc šī prasība nozarei radīja nevajadzīgu administratīvo slogu. RID noteikumi par informāciju, kas sniedzama attiecībā uz lietošanas ierobežojumiem, ir skaidrāki⁸⁵. Komisija pieņēma īstenošanas aktu, konkretizējot, kā norādīt šo informāciju, un maksimāli samazinot administratīvo slogu, ko šāds pienākums varētu radīt (sk. 5.2.3. iedaļu).

Lai nepieļautu nevajadzīgus šķēršļus radioiekārtu tirdzniecībai iekšējā tirgū, RID (tāpat kā Direktīva 1999/5/EK tās darbības laikā) paredz, ka dalībvalstīm ir jāinformē Komisija un pārējās dalībvalstis par saviem tehnisko noteikumu projektiem, piemēram, par radio saskarnēm. Salīdzinājumā ar Direktīvu 1999/5/EK RID ir novērsusi nevajadzīgu administratīvo darbu, jo šī paziņošanas prasība nav piemērojama vienmēr, piemēram, saskaņā ar RID no paziņošanas pienākuma ir atbrīvoti valstu saskarnes noteikumi, kas atbilst saistošiem Savienības tiesību aktiem. Komisijas dienesti izstrādāja veidni, kas dalībvalstīm un EBTA valstīm ir jāizmanto, sagatavojot un publicējot valstu saskarnes noteikumus, kuriem vajadzīga paziņošana, un tādējādi atviegloja šā noteikuma izpildi un piemērošanu.

RID prasības attiecībā uz *CE* zīmi⁸⁶ lielākoties atbilst jaunā tiesiskā regulējuma principiem. Galvenā atšķirība salīdzinājumā ar jauno tiesisko regulējumu ir pienākums piestiprināt *CE* zīmi arī uz iepakojuma. Tomēr līdz šim kopš RID piemērošanas sākuma nekas nav liecinājis, ka šī prasība ražotājiem radītu neatbilstīgu papildu slogu⁸⁷. Uz radioiekārtām papildus RID

---

⁸⁴ Pārejas periodā līdz 2017. gada beigām dati vēl bija pieejami.

⁸⁵ Direktīvas 10. panta 10. punktā ir noteikts, ka ražotājiem uz iepakojuma ir jānorāda informācija, kas ļauj identificēt dalībvalstis vai ģeogrāfiskos apgabalus dalībvalstī, kur saistībā ar radioiekārtām pastāv ierobežojumi nodošanai ekspluatācijā vai lietošanas prasības. Turklāt sīkāku informāciju par faktiskajiem ierobežojumiem vai prasībām pilnīgi izklāsta radioiekārtas lietošanas instrukcijā.

⁸⁶ *CE* zīmes piestiprināšana parāda, ka ražojums atbilst Savienības tiesību aktiem, kas uz to attiecas.

⁸⁷ Saskaņā ar RID 45. apsvērumu ir konstatēts, ka prasība uzlikt *CE* zīmi uz iekārtas iepakojuma vienkāršo tirgus uzraudzības veikšanu.

var attiekties vairāki ES tiesību akti, kas paredz *CE* zīmi⁸⁸. Tādējādi saskaņošana ar jaunā tiesiskā regulējuma principiem mazina ražotājiem uzlikto slogu, jo viņi var ievērot un piemērot vienotus principus.

Ekrāna *CE* zīmes un e-marķējuma kā tāda ieviešana ir variants, ko varētu novērtēt horizontālā regulējuma⁸⁹ kontekstā, ja pēc pastāvošo tiesību aktu horizontālas izvērtēšanas rastos vajadzība pārskatīt kādu no šiem vienotajiem principiem. Patiesībā nesēn veiktajā ietekmes novērtējumā par preču iepakojumu⁹⁰ tika aplūkotas e-marķējuma izmaksas un ieguvumi un secināts, ka e-marķējuma ekonomiskie ieguvumi nav īsti skaidri.

6. Secinājums

Kopumā RID (kā jaunas direktīvas) īstenošana ir bijusi laba un bez būtiskām problēmām, ja neskaita dalībvalstu kavēšanos ar savu transponēšanas pasākumu paziņošanu un saskaņoto standartu publicēšanas kavējumus.

Komisija sniedza vajadzīgo atbalstu, organizējot darbsemināru un izdodot vadlīnijas, kas nodrošināja vieglu pāreju uz jauno direktīvu (RID)⁹¹.

Runājot par RID transponēšanu, jānorāda, ka, lai gan vairākas dalībvalstis savus valsts transponēšanas pasākumus paziņoja pēc noteiktā termiņa, Komisija nav saņēmusi nekādas sūdzības par problēmām, kas būtu radušās atbilstīgu radioiekārtu brīvā apritē. Līdz 2017. gada beigām visas dalībvalstis bija paziņojušas savus valsts transponēšanas pasākumus⁹².

Runājot par saskaņotajiem standartiem, jānorāda, ka iesaistīto pušu (Komisijas un standartizācijas iestāžu) kopējo pūļu un pragmatiskās pieejas rezultātā situācija ir pastāvīgi uzlabojusies un Komisija ir īstenojusi lielus centienus un vajadzības gadījumā piemērojusi pragmatisku pieeju. Sekojoši lielā vairuma standartu atsauces galu galā ir ietvertas OV⁹³.

---

⁸⁸ Piemēram, Direktīva 2011/65/ES (bīstamu vielu izmantošanas ierobežošana elektriskās un elektroniskās iekārtās), Direktīva 2006/42/EK (mašīnas) un Direktīva 2009/48/EK (rotaļlietu drošums).

⁸⁹ Uz radioiekārtām attiecas arī citi ES tiesību akti, kas paredz *CE* zīmes izmantošanu. Tādējādi, ja tiktu ieviesta ekrāna *CE* zīme, būtu jāgroza arī šie citi ES tiesību akti.

⁹⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2017:0466:FIN>.

⁹¹ Sk. 2. iedaļu.

⁹² Sk. 3.1. iedaļu.

⁹³ Sk. 4. iedaļu.

Jānorāda, ka saskaņā ar RID radioiekārtām ir jāatbilst pamatprasībām. To saskaņoto standartu piemērošana, kuru atsauces ir publicētas OV, ir brīvprātīga. Ja saskaņoto standartu nav vai tie netiek piemēroti, ražotājam ir jāapspriežas ar paziņoto struktūru par īpašām prasībām⁹⁴.

Saistībā ar atbilstības novērtēšanas struktūru paziņošanu saskaņā ar RID nav radušās nekādas problēmas⁹⁵. Komisija nav saņēmusi nekādu informāciju, kas liecinātu, ka paziņotās struktūras būtu pārslogotas vai nespētu veikt savus uzdevumus.

RID, kas ir piemērojama no 2016. gada 13. jūnija, paredzēja viena gada pārejas periodu⁹⁶ (kas beidzās 2017. gada 12. jūnijā). Līdz pārejas perioda beigām ražotāji deva priekšroku Direktīvai 1999/5/EK. Tādējādi līdz šā ziņojuma pabeigšanai lielais vairums tirgū esošo radioiekārtu bija novērtēts, balstoties uz Direktīvu 1999/5/EK.

Tā kā nav pietiekamu datu, statistikas datu vai pierādījumu RID kontekstā, nav iespējams izdarīt pārlicinošu secinājumu par to, vai konkrētām radioiekārtu kategorijām vai klasēm ir zems atbilstības līmenis.

RID piešķir Komisijai īpašas pilnvaras⁹⁷, taču arī noteikti Komisijas lēmumi, kas ir pieņemti saskaņā ar atcelto direktīvu (Direktīvu 1999/5/EK), ir piemērojami arī saskaņā ar RID⁹⁸. Izmantojot šīs pilnvaras, Komisija jau ir pieņēmusi vienu īstenošanas aktu RID 10. panta 10. punkta vajadzībām un pašlaik izstrādā deleģēto aktu, lai nodrošinātu, ka viedtālruni atbalsta efektīvu piekļuvi neatliekamās palīdzības dienestiem, piemēram, E112.

TCAM darba grupa ir arī aicinājusi pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar RID, lai nodrošinātu, ka tiek aizsargāta lietotāja drošība un privātums, jaunas vai modificētas programmatūras izmantošana neietekmē radioiekārtu atbilstību un radioiekārtas mijiedarbojas ar kopējiem lādētājiem.

Tomēr vispirms ir jāizskata, uz kurām radioiekārtu klasēm vai kategorijām varētu attiekties šādi deleģētie akti. Lai apkopotu ekspertu viedokļus un padziļināti apspriestu šos jautājumus, Komisija izveidoja Komisijas ekspertu grupu pārkonfigurējamu radio sistēmu jautājumos un pašlaik veido jaunu ekspertu grupu radioiekārtu jautājumos ar plašākām pilnvarām⁹⁹. Pirms deleģētā akta pieņemšanas būtu jāveic ietekmes novērtējums saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm.

---

⁹⁴ Lai novērtētu atbilstību 3. panta 2. un 3. punkta prasībām; taču saistībā ar 3. panta 1. punkta prasībām šāda pienākuma nav.

⁹⁵ Sk. 3.3. iedaļu.

⁹⁶ RID 48. pants.

⁹⁷ Sk. 5.2. iedaļu.

⁹⁸ Sk. pievienoto pielikumu.

⁹⁹ Sk. 5.2.1. iedaļu.

Saskaņā ar RID 47. panta 2. punktu ziņojums ir jā sagatavo reizi piecos gados, kas nozīmē, ka nākamo ziņojumu sagatavos un iesniegs 2023. gadā.

Pielikums

Ar RID ieviestās izmaiņas

Darbības jomas izmaiņas

Salīdzinājumā ar Direktīvu 1999/5/EK RID ir ieviesusi šādas izmaiņas:

- tikai uztverošs tīras radio skaņas un radio un televīzijas aprīkojums, kas bija izslēgts no Direktīvas 1999/5/EK darbības jomas, ir RID darbības jomā,
- iekārtas, kas darbojas radiofrekvenču diapazonā zem 9 kHz, ir RID darbības jomā,
- radionoteikšanas iekārtas ir nepārprotami iekļautas RID darbības jomā,
- tikai vadu telekomunikāciju termināla iekārtas nav RID darbības jomā,
- speciāli izgatavoti novērtējuma komplekti, kas paredzēti profesionāļiem izmantošanai tikai pētniecības un izstrādes iestādēs šiem nolūkiem, ir skaidri izslēgti no RID darbības jomas.

Citas izmaiņas (neizsmeļošs saraksts), kas nav saistītas ar saskaņošanu ar jauno tiesisko regulējumu:

- novērtējot atbilstību 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajām pamatprasībām, ņem vērā arī saprātīgi paredzamos lietošanas apstākļus,
- 3. panta 2. punktā noteiktajās pamatprasībās ir minēta arī radiofrekvenču spektra efektīva izmantošana,
- tīklu operatoriem nav jāpublicē publiskās saskarnes (svītrots Direktīvas 1999/5/EK 4. panta 2. punkts),
- ražotājiem vairs nav jāpaziņo dalībvalstīm radioiekārtas, kas izmanto radiofrekvences, kuras nav saskaņotas visā ES (svītrots Direktīvas 1999/5/EK 6. panta 4. punkts).

Komisijas lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu 1999/5/EK

Komisijas lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvas 1999/5/EK 3. panta 3. punktu, joprojām ir piemērojami saskaņā ar RID, ciktāl tie nav ar to nesaderīgi. Proti, tiek piemēroti šādi lēmumi:

- Komisijas 2005. gada 29. augusta Lēmums 2005/631/EK attiecībā uz pamatprasībām, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 1999/5/EK, kas nodrošina pieeju

Cospas-Sarsat vietu norādošām bākām avārijas dienestu lietošanai (OV L 225, 31.8.2005., 28. lpp.),

- Komisijas 2005. gada 25. janvāra Lēmums 2005/53/EK par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 1999/5/EK 3. panta 3. punkta e) apakšpunkta piemērošanu radioiekārtām, kuras paredzēts iesaistīt automātiskās identifikācijas sistēmā (AIS) (OV L 22, 26.1.2005., 14. lpp.),
- Komisijas 2013. gada 12. augusta Lēmums 2013/638/ES par pamatprasībām, kas attiecas uz kuģu radiosakaru iekārtām, kuras paredzētas izmantošanai uz *SOLAS* konvencijai nepakļautiem kuģiem un līdzdalībai Vispasaules Jūras avāriju un drošības sistēmā (*GMDSS*) (OV L 296, 7.11.2013., 22. lpp.),
- Komisijas 2001. gada 21. februāra Lēmums 2001/148/EK par Direktīvas 1999/5/EK 3. panta 3. punkta e) apakšpunkta piemērošanu lavīnu radiobākām (OV L 55, 24.2.2001., 65. lpp.),
- Komisijas 2000. gada 22. septembra Lēmums 2000/637/EK par Direktīvas 1999/5/EK 3. panta 3. punkta e) apakšpunkta piemērošanu radioiekārtām, uz kurām attiecas reģionālā vienošanās par iekšējo ūdensceļu radiotelefonijas dienestu (OV L 269, 21.10.2000., 50. lpp.). Komisijas Lēmums 2005/631/EK.

Turklāt spēkā joprojām ir (izņemot noteikumus, kas attiecas uz “brīdinājuma zīmi”) Komisijas 2000. gada 6. aprīļa Lēmums 2000/299/EK, ar ko izveido radioiekārtu un telekomunikāciju gala iekārtu, kā arī saistīto identifikatoru sākotnējo klasifikāciju (OV L 97, 19.4.2000., 13. lpp.), kurš pieņemts saskaņā ar Direktīvas 1999/5/EK 4. panta 1. punktu.

Atšķirībā no Direktīvas 1999/5/EK RID neparedz izmantot klases identifikatoru “informācijas zīme” vai “brīdinājuma zīme”, lai brīdinātu lietotāju par iespējamiem ierobežojumiem attiecībā uz radioiekārtām vai par prasībām radioiekārtu lietošanas atļaujas piešķiršanai konkrētās dalībvalstīs. Tā vietā ražotājam ir jāsniedz informācija saskaņā ar RID 10. panta 10. punktu, ja vienā vai vairākās dalībvalstīs pastāv ierobežojumi radioiekārtu nodošanai ekspluatācijā vai lietošanas atļaujas piešķiršanas prasības.

Komisija ir pieņēmusi īstenošanas aktu, konkretizējot, kā norādāma šāda informācija. Konkrētāk, īstenošanas aktā ir paredzētas divas iespējas, kā uz iepakojuma izklāstīt minēto informāciju. Ražotājs var uz iepakojuma norādīt vai nu redzamu un salasāmu īsu rakstisku paziņojumu, vai piktogrammu.

Turklāt īstenošanas aktā ir noteikts, ka lietošanas instrukcijā ir jāsniedz detalizēta informācija galalietotājiem viegli saprotamā valodā, ko nosaka attiecīgā dalībvalsts.